

Stiftelsen Bryggen

Bybanetrasé foran verdensarvstedet Bryggen

III.foto: Stiftelsen Bryggen

Ett av de alternative trasévalgene for Bybanens utvidelse mellom Bergen sentrum og Åsane inneholder forslag om å la Bybanen gå foran verdensarvstedet Bryggen i Bergen. Stiftelsen Bryggen, representert ved Styret, Fagutvalget og Administrasjonen, har drøftet problemstillinger som reises i denne forbindelse. Stiftelsen Bryggen (SB) arbeider for bevaringen av Bryggen i Bergen. SB eier 35 av de 61 eiendommene på verdensarvstedet.

På generelt grunnlag hilser Stiftelsen Bryggen Bybanens forlengelse mot Åsane velkommen, da et velfungerende kollektivtilbud vil bidra til å redusere trafikken over Bryggen. Stiftelsens primære valg er at alminnelig trafikk foran Bryggen bør unngås helt.

Stiftelsen Bryggen uttrykker likevel sterk bekymring for en trasé som kan føre til at Bybanen går i trasé foran verdensarvstedet Bryggen. Et slikt alternativ er ikke forenelig med en verdig bevaring og ivaretagelse av nasjonalklenodiet.

Stiftelsen Bryggen vil fremheve følgende momenter:

- ⚓ Bevaring av et kulturminne innebærer beskyttelse mot endringer – også i omgivelsene. Bryggen i Bergen står i en særstilling hva gjelder status som kulturminne; fredet og på UNESCO's liste over verdens kulturarv. Fredningen av Bryggen gjelder så vel bygningsmassen som grunnen og kulturlagene under og foran gårdene.
- ⚓ Bryggen historiske funksjon bygger på en intim sammenheng med gårdene og tilgangen til kaifronten og Vågen. En Bybane på kaifronten vil ytterligere svekke dette båndet.
- ⚓ Etablering av en Bybanetrasé over Bryggen vil være en permanent, irreversibel installasjon. Dagens ferdselsveier og –løsninger kan gjøres gjenstand for øyeblikkelig endring ved behov (f.eks. stengning av motorisert ferdsel, reservering av kollektivtrafikk, m.v.). Herunder påpekes at løsninger for å håndtere havnivåstigning ikke er løst.
- ⚓ Plassen foran Bryggen, frem til den fast fundamenterte kaifronten fra tidlig 1900-tall, er fristilt og åpnet for alminnelig ferdsel og tilgjengelighet for gående. I tillegg ble Skur 10 fjernet. Det er allment akseptert at dette var nødvendige trekk for å beskytte Bryggen og kulturlagene fra forvitring og bygningene fra mulige skader fra rystelser skapt av trafikk. Det fristilte arealet er å regne som en integrert del av verdensarvstedet.
- ⚓ Utbedringer av avløpssystemet i front av Bryggenes gårdrekke har for alle praktiske formål stoppet lokale oversvømmelser. Faren for nye oversvømmelser vil i første rekke være knyttet til stigning i havnivået, og at sjø kan komme over kaifronten. I slike tilfeller vil hele kaiområdet bli stående under vann. Preventive anleggstilpasninger for en Bybanetrasé på kaifronten vil innebære en påbygging av den ytre delen – som allerede i dag ligger høyere enn nivået på de historiske fundamentene.
- ⚓ Det er et bærende prinsipp for Bybanen at den skal legges i separat trasé. Bybanens krav til plass er ikke forenelig med tilgjengelig bredde på de delene av kaifronten som er fast fundamentert og som overhodet kan vurderes anvendt til et slikt formål.
- ⚓ En Bybane over Bryggen vil sterkt begrense mulighetene til å bruke Bryggesiden av Vågen til store publikumsarrangementer, herunder skipsanløp og maritime aktiviteter.
- ⚓ Bybanen tilstedeværelse vil forringe opplevelsesverdien av Bryggen, med de konsekvenser det vil innebære.
- ⚓ Kulturlagene og grunnen under verdensarvstedet Bryggen er særlig sårbart for endringer i grunnvannsspeilet. Alternative trasévalg som innebærer tunnelløsning i fjell bak Bryggen må konsekvensutredes for å sikre mot påvirkning av grunnvannstilsiget til Bryggen.

Bryggens status på UNESCO's verdensarvliste hviler på mange forhold. Skader, forringelse og inngrep av ulik karakter kan medføre tap av denne posisjonen. Det er, gjennom egen reguleringsplan, definert en 'bufferzone' rundt verdensarvstedet der det stilles krav til særlig varsomhet. Stiftelsen Bryggen er opptatt av at det ikke skal kunne stilles spørsmål med Bryggens plass på verdensarvlisten.

September 2012
Stiftelsen Bryggen

Kim F. Lingjærde
styreformann

Kontakt

Stiftelsen Bryggen
tlf. 55 55 20 80
Bredsgården 1D, 5003 Bergen

Kim F. Lingjærde
tlf 932 39 839